

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно предприемането, упражняването и надзора на дейността на институциите за електронни пари, за изменение на Директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО“

COM(2008) 627 окончателен – 2008/0190 (COD)

(2009/С 218/06)

На 30 октомври 2008 г. Съветът реши, в съответствие с член 47, параграф 2 и член 95 от Договора за създаване на Европейската общност, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно предприемането, упражняването и надзора на дейността на институциите за електронни пари, за изменение на Директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО“

Специализираната секция „Единен пазар, производство и потребление“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 3 февруари 2009 г. (докладчик: г-н MORGAN).

На 451-ата си пленарна сесия, проведена на 25 и 26 февруари 2009 г. (заседание от 26 февруари), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 156 гласа „за“, 1 глас „против“ и 10 гласа „въздържал се“.

1. **Заклучения и препоръки**

1.1 Въз основа на прогресивното прилагане на електронната обработка на данни в областта на финансовите услуги би могло да се заключи, че вече разполагаме с електронни пари. Чековете се разчитат и сортират по електронен път, банкоматите, терминалите в местата за продажби и другите видове платежни устройства разчитат по електронен път дебитните и кредитните карти. Всички тези приложения се основават на наличен кредит по банкова сметка, чиято стойност може да бъде ограничена от депозити или определена от банката (напр. за кредитните карти). Във всички случаи банката е извършила проучване, за да установи кредитоспособността и надеждността на клиента и е издала чекови книжки и дебитни и кредитни карти в съответствие с него. Достъпът до тази електронна кредитна система зависи от кредитоспособността. Много групи от обществото – необхванатите от банковите услуги или нямашите достъп до пълния набор от банкови услуги – не отговарят на условията за участие.

1.2 Електронните пари (е-П) са нещо различно. Те не зависят от наличието на кредит. За тях е необходимо предплащане. Предплатената сума се превръща в електронен заместител на парите в брой, който се съхранява на електронен носител, управляван от емитента на електронните пари. Електронният носител, в който се съдържа предплатената сума, може да бъде или преносим - обикновено под формата на предплатена карта - или под формата на онлайн записи, достъпни чрез интернет. Електронните пари (е-П) предоставят възможност за извършване на безналични разплащания на (по правило) по-малки суми на различни места, като места за продажби или онлайн чрез мобилни далекосъобщения или интернет. Притежаването на електронни пари (е-П) не е пряко свързано с кредитоспособността. Изисква се единствено възможност да се направи предплащането.

1.3 Електронните пари (е-П) едва ли някога ще успеят да задоволят всички нужди, които задоволяват парите. Те едва ли биха заменили буркана с банкноти от 500 евро под дюшека, но би трябвало да ни помогнат да извършваме транзакции, за които иначе следва да носим банкноти и монети. Независимо от това, досега възприемането на електронните пари става с бавни темпове. Успешните инициативи са свързани с развитието на информационното общество. Електронните пари (е-П) следва да се развиват паралелно с развитието на информационното общество. Те следва да бъдат парите на информационното общество. Възприемането им в бъдеще ще зависи от предприемаческите инициативи и от техническите иновации в информационното общество. Целта на настоящата директива е да премахне пречките пред изобретенията и иновациите. ЕИСК подкрепя тази цел.

1.4 В края на 90-те години Европейската комисия установи, че емитентите на електронни пари се ограничават до кредитните институции и се опита да разшири обхвата на предприятията, предлагащи такива услуги. За да се развие пазарът, Комисията прие Директивата за електронните пари (2000/46/ЕО), улесняваща достъпа на некредитни институции (институции за електронни пари) до пазара на електронни пари.

1.5 Целта на Директивата за електронните пари (ДЕП) беше да създаде регулаторен режим, съразмерен на мащаба на риска, свързан с новите институции за електронни пари и благоприятстващ развитието на технологиите и иновациите. Резултатите не са особено добри. Електронните пари (е-П) обаче все още са далеч от предоставянето на пълните потенциални ползи, които се очакваха, и все още не се считат за надеждна алтернатива на парите в брой.

1.6 В резултат от това Комисията предприе широкомащабен преглед на развитието на електронните пари (е-П). Заключениета от него бяха, че някои разпоредби на ДЕП са попречили на развитието на пазара на електронните пари (е-П), като затрудняват технологичните нововъведения. В процеса на консултации и оценка бяха определени два основни проблема. Първият се отнася до неясното определение за електронни пари и обхвата на ДЕП. Вторият е свързан с правната рамка, която включва режима на надзор и прилагането на правила срещу изпирането на пари при услугите, свързани с електронните пари (е-П). Въз основа на заключението, че повечето от разпоредбите на ДЕП се нуждаят от изменение, беше решено съществуващата директива да се замени с нова директива, чийто проект – COM(2008)627 окончателен – е предмет на настоящото становище.

1.7 Целта на настоящата директива е да даде възможност за създаване на нови, новаторски и сигурни услуги по електронните пари (е-П), да предостави достъп до пазара на нови играчи и да насърчи реалната и ефективна конкуренция между всички участници на пазара. ЕИСК счита тази инициатива за навременна, тъй като участието на потребителите в информационното общество нарасна експоненциално от края на миналото десетилетие и в момента съществува натрупано и незадоволено търсене на удобни за потребителя услуги по електронните пари (е-П). Директивата си поставя за цел премахването на пречките пред предприемачески инициативи, които биха могли да задоволят това търсене.

1.8 Въвеждането на нов регулаторен режим във финансовия сектор представлява възможен проблем с оглед на кризата в банковата система и на общата тревога за неефективността на регулирането на банките. Въпреки тези тревоги, ЕИСК отбелязва със задоволство, че предложеният режим е подходящ и съразмерен. Новите регулации не се прилагат за банките, които са институциите, отговорни за кредитната криза; намаляването на изисквания начален капитал служи само за премахване на пречките пред влизането на пазара; капиталовите резерви на институциите за електронни пари (е-П) ще бъдат съразмерни с тези на банките; средствата, получени от потребителите, ще бъдат специално защитени с ограничен набор от инвестиции; сумите, за които става въпрос, са *de minimis*. В случай, че институциите за електронни пари (е-П) се превърнат в истинска сила на пазара на плащания, в директивата са включени разпоредби, които позволяват тя да бъде изменена въз основа на натрупания опит.

1.9 ЕИСК изразява определена тревога във връзка със защитата на потребителите и приканва Комисията да направи промени в директивата, ограничаващи инвестициите на оборотен капитал, незабавното превръщане на получените суми в електронни пари (е-П), защитавайки оборотния капитал в хибридните институции и премахвайки таксата за възстановяване на суми по договори за електронни пари (е-П) преди изтичането на договора.

1.10 Парите са анонимни. При обикновените парични трансакции самоличността на лицето, извършващо плащането не се

разкрива. Електронните пари (е-П) могат да бъдат анонимни или да разкриват самоличността на клиента. По-високият лимит за съхранена стойност в размер на 500 евро следва да направи електронните пари по-привлекателни за потенциалните потребители, особено за онези, които не са обхванати от банковите услуги и за лицата с ограничен достъп до банковите услуги. Въпреки че този лимит не би следвало да представлява несъразмерен риск за създаване на условия за изпиране на пари в сравнение с възможния риск при големи суми в брой, остават някои резерви по отношение на размера на предложения лимит.

1.11 Монетите и банкнотите се характеризират с разходи за производство и разходи за обработка от банките и търговците. Очевидно е, че обществеността в ЕС остава привърженик на парите в брой като разплащателно средство и средство за запазване на стойност. В настоящия период на несигурност се наблюдава огромно повишаване на броя на банкнотите в обращение.

1.12 Сама по себе си, тази директива няма да обърне тенденциите. Тя обаче ще премахне пречките пред предприятията и технологичните нововъведения. Няма орган, който може да наложи на обществото да използва електронните пари. Банките се намират в позиция, от която могат да поемат водачеството, но извън Белгия с нейната карта Proton не са постигнали особен напредък. Опитът, натрупан във връзка с картите за транспорт, телефонните карти и интернет търговията, ясно показва, че приложенията в информационното общество разширяват употребата на електронните пари (е-П). В допълнение, електронните пари (е-П) често са продукт на друго предприятие, така че често емитентът е хибридно предприятие, което не е тясно специализирано в електронни пари. Връзката между електронните пари и други бизнес модели се счита за жизненоважна за появата на електронните пари (е-П). Директивата е изготвена, за да улесни развитието на тази връзка, поради което ЕИСК я подкрепя.

1.13 Една от големите тревоги е свързана с разработването на правила срещу изпирането на пари. ЕИСК не може да приеме това, че в двете директиви се установяват противоречащи си лимити. Това създава неприемлива от правна гледна точка ситуация. В случай, че лимитите по настоящата директива бъдат запазени, директивата срещу изпирането на пари трябва да бъде изменена.

1.14 ЕИСК приканва всички държави-членки да приемат положителни политики при прилагането на тази директива. Важно е правилата да се разработят в консултации с предприятията, както и да бъдат формулирани така, че да не представляват непосилна тежест за емитентите на електронни пари (е-П) или техните клиенти, тъй като сумите, за които става въпрос, са минимални. Според приетия подход, националните органи имат властта да подкрепят или да подтиснат този проходящ отрасъл. ЕИСК изразява убеждението си, че отрасълът следва да бъде подкрепен във всички държави-членки.

1.15 Директивата е важна. Тя би могла да има широко-обхватни последици. ЕИСК приканва настоящите и потенциалните участници в областта на електронните пари (е-П) да преоценят своите предимства, недостатъци, възможности и заплахи в контекста на тази директива. Пазарът получава втори шанс.

2. Въведение

В параграфи 2.1, 2.2 и 2.3 се разясняват основните характеристики на електронните пари (е-П) и връзката между тях и информационното общество.

2.1 Съществуват доста примери за начина, по който взаимодействието между потребителите и информационното общество води до възприемането на електронните пари.

2.2 Такъв пример е използването на RFID ⁽¹⁾ карти. На RFID чипа може да се записват парични стойности, поради което едно от широко разпространените му приложения е за плащане за получаване на достъп до транспортни системи. През 1997 г. Хонг Конг въведе картата Octopus. Тя представлява презареждаема безконтактна смарт карта, в която се съхранява стойност. Освен че се използва за плащане в почти всички видове обществен транспорт в Хонг Конг, картата се използва и за разплащания в магазини, супермаркети, ресторанти за бързо хранене, паркинги и машини за автоматична продажба. 95 % от жителите на Хонг Конг на възраст от 16 до 65 години ползват тази карта. Този пример показва как взаимодействието между потребителя и приложение в областта на информационното общество води до по-широко разпространение на електронните пари (е-П). В момента в обществения транспорт в Лондон се използва безконтактната RFID карта Oyster. Потребителите вече очакват тя да обхване нови агенти, магазини и заведения за бързо хранене, разположени около транспортни възли и спирки. Може да се твърди, че с широкото възприемане на RFID картите това ще се случи както в Обединеното кралство, така и в останалите държави-членки.

2.3 Друг, по-широкообхватен пример, са предплатените карти за мобилни телефони, които вече могат да се използват за плащане и на други дейности, като телефони за предоставяне на помощ при компютърен проблем, участие в конкурси, дарения за благотворителност, интерактивни игри, забавления за възрастни, новинарски и информационни услуги. Също като предплатените карти за транспорт, предплатените карти за телефон се определят като електронни пари (е-П) тогава, когато съхранената в тях стойност започне да се приема от пред-

приятия, различни от оператори в транспорта или телефонните далекосъобщения.

2.4 Интернет също насърчава развитието на електронните пари (е-П), тъй като те могат да задоволят две важни нужди. Повечето интернет приложения за връзка между предприятие и потребител включват кредитна транзакция. Необхванатите от банковата система лица автоматично биват изключени, тъй като не притежават кредитна или дебитна карта. Те могат да се възползват от предимствата на интернет чрез карта за електронни пари (е-П). Предприятията за интернет търгове, като e-Bay, доведоха до значително повишаване на транзакциите между потребители в интернет. Извършване на транзакция по кредитна или дебитна карта между потребители е невъзможно. Плащането трябва да се извърши чрез сигурни електронни пари (е-П). Това обуслови появата на системи като PayPal ⁽²⁾, която работи в симбиоза с e-Bay.

2.5 Опитът, натрупан във връзка с картите за транспорт, телефонните карти и интернет търговията, показва, че приложенията в информационното общество разширяват употребата на електронните пари (е-П). От него се вижда също така, че електронните пари (е-П) могат да бъдат страничен продукт от друго предприятие, така че емитентът често може да е хибридно предприятие. Тази връзка между електронните пари (е-П) и друго предприятие се счита за жизненоважна за появата на електронните пари (е-П). Директивата е изготвена в съответствие с това.

2.6 Кредитните институции, като например банките, разполагат с всички необходими атрибути да действат като емитенти на електронни пари (е-П) и работят при подходящи регулаторни режими. В определена степен, инициативата е поета от кредитните институции. Белгийската карта Proton е продукт на банков консорциум. Тя съчетава функциите на дебитна карта с тези на парична карта и се използва широко от клиентите на банките в Белгия. Съществува възможност за появата на повече такива комбинирани карти с безконтактна функция електронни пари на основата на RFID технологията. Независимо от това, налице е очевиден конфликт на интереси между електронните пари (е-П) и други продуктови линии на кредитните институции, като кредитните и дебитните карти.

2.7 Цифрите за ограничения брой институции за електронни пари (е-П) с пълен лиценз (20 институции за електронни пари и 127 институции по дерогация) или за малкия обем на емитираните електронни пари (понастоящем общата сума на електронните пари в ЕС възлиза на 1 милиард евро, докато парите в обращение са над 600 милиарда) показват, че електронните пари все още не са развити в повечето държави-членки. В допълнение, обемът на парите в обращение нараства постоянно от въвеждането на евро през 2002 г.

⁽¹⁾ При RFID – радиочестотна идентификация – се използва електронен чип, който може да бъде вграден в различни носители, например в етикет за обозначаване на артикул или в лични документи за самоличност. Чипът се различава от безжичен четец, като е необходимо картата само да се допре до четеща. Това приложение се нарича „безконтактно“. Картите за достъп до сгради, като използваните в сградите на ЕИСК, са RFID карти.

⁽²⁾ PayPal беше създадена като институция за електронни пари, регулирана от Агенцията по финансови услуги на Обединеното кралство (UK FSA). След това се преобразува в кредитна институция и понастоящем седалището ѝ е в Люксембург.

2.8 В резултат Комисията предприе широкообхватен преглед на развитието на електронните пари (е-П). В процеса на консултации и оценка бяха определени два основни проблема, свързани със съществуващата ДЕП. Първият се отнася до неясното определение за електронни пари (е-П) и обхвата на директивата. Вторият е свързан с правната рамка, включваща режима на надзор и прилагането на правила срещу изпирането на пари при услугите, свързани с електронните пари (е-П).

2.9 Освен това, през м. ноември 2009 г. ще влезе в сила Директивата за платежните услуги (ДПУ) 2007/64/ЕО. Приложимостта на ДПУ се състои в това, че с нея се създава специален режим за платежните институции, аналогичен на режима за институциите за електронни пари (е-П). ДПУ не е съвместима с ДЕП, така че ако сегашният режим по ДЕП не бъде преразгледан, с течение на времето това ще доведе по-голяма правна несигурност.

2.10 Резултатът от горепосоченото е, че повечето разпоредби на ДЕП се нуждаят от изменение, поради което е взето решение сегашната директива да бъде заменена от нова директива, чийто проект е предмет на настоящото становище.

3. Основно съдържание на директивата

3.1 Целта на директивата е да предостави възможност за създаването на нови, новаторски и сигурни услуги във връзка с електронните пари (е-П), да даде на нови играчи достъп до пазара и да насърчи реалната и ефективна конкуренция между всички участници на пазара. Очаква се нововъведенията на пазара на плащания да създадат материални ползи за потребителите, предприятията и икономиката като цяло, а творческите решения да насърчат бързината на разплащанията, удобството при ползване и новите функции за електронното общество на 21 век.

3.2 Изяснено е определението за електронни пари (е-П): „електронни пари“ означава парична стойност, представена чрез претенция към емитента, която се съхранява по електронен път и се емитира при получаване на средства (член 2, параграф 2). То не се прилага за предплатени инструменти със само едно предназначение (затворена верига), които могат да се използват по ограничен начин (член 1, параграф 3 и член 1, параграф 4).

3.3 Обхватът на новата директива улеснява достъпа до пазара, тъй като се прилага за емитентите на многоцелеви (отворена верига) електронни ваучери, като RFID карти и карти за мобилна телефония и не обхваща базирани на сървъри електронни пари (е-П).

3.4 Дейностите на институциите за електронни пари (е-П) са определени по-широко в членове 8 и 9. Измеренията са две. Първото посочва, че е възможно да се предлага по-широк набор от платежни услуги, посочени в приложението към

ДПУ, включително отпускане на кредит, предоставяне на спомагателни услуги и експлоатация на платежни системи. Второто признава, че по време на нормалното предоставяне на услугата емитентите на електронни пари (е-П) могат да предприемат други дейности, като търговия на дребно или далекосъобщения. В последните случаи вече няма да бъде необходимо да се създава отделна институция за електронни пари. Ще бъде необходимо обаче средствата под формата на електронни пари (е-П) да бъдат защитени в съответствие с ДПУ. Разрешаването на такива хибридни институции за електронни пари (е-П) следва да насърчи емитирането на електронни пари (е-П).

3.5 Правото на възстановяване е характеристика, свързана със защитата на потребителите. То е изяснено в член 5: „Държавите-членки гарантират, че по искане на притежателя емитентите на електронни пари възстановяват по всяко време и по номинална стойност паричната стойност на притежаваните електронни пари“. Тази разпоредба създаде проблеми за мобилните оператори, при които предплащането беше за телефонни услуги с опция за плащания за търговски цели, но сега те попадат в обхвата на разпоредбите на член 5.

3.6 Като цяло режимът на надзор следва разпоредбите на приложимите членове на ДПУ. Все пак има специфични разпоредби за постигане на съразмерност между режима и приложимите рискове. Аспектите са няколко.

3.6.1 В ДЕП се посочва, че всяка институция за електронни пари следва да разполага с начален капитал в размер на 1 милион евро. Сега се счита, че това е твърде много спрямо приложимите рискове и че представлява пречка за създаването на новаторски МСП в областта на електронните пари (е-П). В новия проект изискването за начален капитал е намалено на 125 000 евро.

3.6.2 В допълнение към началния капитал, институциите за електронни пари (е-П) трябва да поддържат собствени средства като процент от емитираните пасиви. В ДЕП изискването беше за 2 %. Новото изискване е за 5 %, като намалява с нарастването на обема, от частта на електронните пари или от месечния обем на плащанията (което от двете е по-голямо).

3.6.3 Има ограничения за инвестирането на собствени средства, представляващи емитирана електронна стойност, но само когато емитентът предприема дейности, различни от плащанията (член 9).

3.6.4 Свързаните с изпирането на пари изменения, предложени за режима по Третата директива срещу изпирането на пари, съответстват на нуждите на предприятията и на практиките в отрасъла. Ограничението за стойността на електронните пари (е-П), които се приемат срещу пари в брой в даден момент е увеличено от 150 евро на 500 евро (член 16).

3.6.5 ДЕП дава възможност на държавите-членки да дерогират много от изискванията за разрешаване, за да улеснят влизането на пазара и иновациите от нови играчи. Държавите-членки прилагат тези дерогации непоследователно, създавайки неравнопоставени условия за участниците на пазара. В новия режим дерогациите се запазват (член 10), но – както се посочва в съответните членове на ДПУ – институциите за електронни пари (е-П), подлежащи на дерогации, не могат да участват в презгранични дейности на територията на държавите-членки. С други думи, няма „паспортизиране“, за което се прилагат дерогации.

4. Икономическа и социална перспектива

4.1 ЕИСК е силно заинтересован от постигането на напредък по целите на Лисабонския проект. Настоящата директива заслужава нашата подкрепа, тъй като подкрепя Лисабонските цели за растеж и работни места, които следва да бъдат постигнати, освен всичко друго, и с технологични нововъведения, предприемаческа инициатива, творчество в интернет и създаване на МСП, водещи до развитие на електронното общество на 21 век.

4.2 Въвеждането на нов регулаторен режим във финансовия сектор представлява възможен проблем с оглед на кризата в банковата система и на общата тревога за неефективността на регулирането на банките. Въпреки тези тревоги, ЕИСК отбелязва със задоволство, че предложеният режим е подходящ и съразмерен по следните причини:

— Правилата са създадени за новаторските МСП в областта на разплащанията. Неотдавнашната банкова криза възникна заради кредитните експозиции на банките. На институциите за електронни пари (е-П) няма да бъде разрешено да предоставят кредити срещу средствата на потребителите, поради което риск не съществува.

— С изискването за собствени средства (вж. параграфи 3.6.1 и 3.6.2 по-горе) началният капитал в размер на 125 000 евро нараства пропорционално на нарастването на размера на собствените средства. Намаляването на размера на задължението за начален капитал служи само за намаляване на пречките пред навлизането на пазара. В директивата са включени конкретни, значителни капиталови изисквания при по-голям размер на собствените средства.

— Капиталовите резерви на институциите за електронни пари (е-П) ще бъдат пропорционални на тези на банките, а средствата, представляващи претенции на потребители, ще бъдат специфично защитени в ограничен набор от инвестиции.

— Сумите, за които става въпрос, са *de minimis*. В случай, че институциите за електронни пари (е-П) се превърнат в истинска сила на пазара на плащания, в директивата са включени разпоредби, които позволяват тя да бъде изменена въз основа на натрупания опит.

4.3 ЕИСК изразява определена тревога във връзка със защитата на потребителите и приканва Комисията да направи следните промени в директивата:

4.3.1 Ограниченията за инвестирането на получените от потребителите средства понастоящем се отнасят само за хибридни институции за електронни пари (е-П). За по-голяма сигурност на клиентите тези разпоредби следва да се прилагат за всички институции за електронни пари (е-П).

4.3.2 Институциите за електронни пари (е-П) не могат да приемат пари от клиенти под формата на депозити. Получените средства трябва незабавно да бъдат превърнати в електронни пари (е-П). Тази защитна мярка не е включена в директивата.

4.3.3 Член 9 следва да се измени, като изрично бъде посочено изискването средствата, представляващи неприключени задължения по електронни пари (е-П) да бъдат специално защитени от хибридните институции.

4.3.4 В член 5, параграф 4 се дава възможност да не се начислява такса за възстановяване при изтичане на договор, но в член 5, параграф 5 се предоставя възможност за начисляване на такса за възстановяване преди изтичането на договора. Последната разпоредба следва да бъде премахната, тъй като не се прави разлика между възстановяване по време на и при изтичане на договор и резултатът вероятно ще бъде модел за прекратяване на договори, който ще намали въздействието от изискването на надзора да се познава клиентът.

4.4 Отношението към парите в брой е различно сред различните култури в ЕС; същото важи и за отношението към технологиите. Процентите на възприемане на електронна поща и интернет могат да предоставят някаква мярка за вероятното възприемане на електронните пари (е-П). Друг фактор ще бъде демографията в отраслите търговия на дребно и услуги. По-вероятно е в началната фаза електронните пари (е-П) да бъдат възприети от по-големите предприятия. Поради тази и други причини, свързани с начина на мислене в държавите-членки, би било неразумно да се очаква електронните пари (е-П) да бъдат възприети с еднакви темпове навсякъде в Европа.

4.5 От двадесетината институции за електронни пари (е-П), акредитирани досега, 15 са акредитирани в Обединеното кралство. Положителната политика на Агенцията по финансови услуги на Обединеното кралство по отношение на електронните пари (е-П) допринесе за този резултат. По-конкретно, Агенцията по финансови услуги се консултира с предприятията, за да гарантира, че правилата в Обединеното кралство са приложими на практика. В това отношение агенцията постигна успех. ЕИСК приканва всички държави-членки да приемат еднакво положителни политики във връзка с новата директива. Подобни политики следва да допринесат за по-широкото възприемане на електронните пари (е-П) в ЕС.

4.6 Една голяма тревога е свързана с разработването на правила срещу изпирането на пари. В Третата директива срещу изпирането на пари се съдържа член, който даваше на държавите-членки свободата да не прилагат или да отложат прилагането на мерки за комплексна проверка на клиента по отношение на електронните пари (опростена комплексна проверка на клиента), когато съхраняваната сума не надвишава 150 евро за устройство, което не може да се презарежда или 2 500 евро годишно за календарна година за устройство, което може да се презарежда. Съответните лимити в ДПУ и в предложената преработка на ДЕП са 500 евро и 3 000 евро. ЕИСК не може да приеме това, че в двете директиви се установяват противоречащи си ограничения. Това създава неприемлива от правна гледна точка ситуация. В случай, че лимитите по настоящата директива бъдат запазени, директивата срещу изпирането на пари трябва да бъде изменена.

4.7 Парите са анонимни. При обикновените парични транзакции самоличността на лицето, извършващо плащането не се

разкрива. Схемите за електронни пари (е-П) могат да бъдат анонимни или да разкриват самоличността на клиента. Един от проблемите при прилагането на ДЕП от държавите-членки беше, че те често отиваха в крайност по отношение на правилата за познаване на клиента. Голяма част от потребителите ще пожелаят да запазят анонимност при транзакции на малка стойност. Една от характеристиките на прилагането на ДЕП в Обединеното кралство е, че правилата за познаване на клиента не се задействат докато клиентът не достигне определено материално равнище на активност. По-високият лимит за съхранена стойност в размер на 500 евро следва да направи електронните пари по-привлекателни за потенциалните потребители, особено за необхванатите от банковите услуги и за лицата с ограничен достъп до банкови услуги. Въпреки че този лимит не би следвало да представлява несъразмерен риск от изпиране на пари в сравнение с възможния риск при големи суми в брой, остават някои резерви по отношение на размера на предложния лимит.

4.8 Електронните пари улесняват финансовото включване. В общество, което във все по-голяма степен приема, че плащането ще се извърши с дебитна или кредитна карта, възможността за спобиване с карта срещу пари в брой, която след това да се използва за кредитни и дебитни транзакции, е потенциално много привлекателна. За някои групи от обществото тази възможност ще бъде особено предимство. Сред тях са имигрантите, необхванатите от банковите услуги и нямашите достъп до пълния набор от банкови услуги, а при определени обстоятелства и младите хора и хората с увреждания. ЕИСК изразява тревога, че от гледна точка на защитата на потребителя това са и най-уязвимите групи. Държавите-членки следва да отчетат тази уязвимост при прилагането на директивата.

Брюксел, 26 февруари 2009 година.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Mario SEPI